

Στοιχεία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και εφαρμογή τους στον πρωτογενή τομέα

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΕΔΙΠ ΤΜΧΑ ΑΠΘ

Η ανάγκη για εναρμονισμένη εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στην ΕΕ

- Σύμφωνα με την Ανακοίνωση (Communication) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών [COM(2016)/316 final]
- εμφανής η μη εναρμόνιση στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής ανάμεσα στα κράτη-μέλη
- αυτό δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην επίτευξη των κοινών περιβαλλοντικών μας στόχων και επίσης κοστίζει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά
- αυτό υποβιβάζει τις ίδιες τις Εθν. Αρχές και την Ε.Ε στα μάτια των πολιτών, που χάνουν την εμπιστοσύνη τους σε αυτές

Η ανάγκη για εναρμονισμένη εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στην ΕΕ

** Οι ανακοινώσεις [Communications (COM)] είναι κείμενα που αξιολογούν την εφαρμογή πολιτικών ή που κάνουν ορατά τα προβλήματα στην εφαρμογή ορισμένων πολιτικών. Δεν σημαίνουν απαραίτητα ότι πρέπει να δημιουργηθεί μια νομοθετικά δεσμευτική δράση. Εντούτοις μια κακή απόδοση/υπάρχουσα κατάσταση/μελλοντική πρόβλεψη απαραίτητα σημαίνει ανάληψη αντιρροπιστικής δράσης*

- Οι Ανακοινώσεις χρησιμοποιούνται επίσης για να πληροφρήσουν το κοινό για μέτρα που παίρνονται ήδη για να επιτευχθούν υπάρχουσες πολιτικές. Δεν αναπτύσσονται ποτέ νέες πολιτικές μέσω απλών ανακοινώσεων ούτε δίνονται εντολές σε ορισμένα ΚΜ μόνο
- Όταν χρειάζονται πληρέστερες και λεπτομερέστερες αξιολογήσεις δημοσιεύονται πράσινες βίβλοι που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της συζήτησης επί συγκεκριμένων θεμάτων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στο πλαίσιο αυτό, καλούν τα ενδιαφερόμενα μέρη (οργανισμούς ή άτομα) να συμμετάσχουν σε μια διαδικασία διαβούλευσης και συζήτησης με βάση τις προτάσεις που διατυπώνουν

Η ανάγκη για εναρμονισμένη εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στην ΕΕ

Τι μπορεί επομένως να γίνει;

- Χρειάζεται μια στρατηγική και περιεκτική προσέγγιση που θα διευκολύνει την αποκάλυψη των προβλημάτων ανάλογα με τη χώρα
- Χρειάζεται να γίνει ανταλλαγή απόψεων για τα ίδια προβλήματα ανάμεσα στις χώρες
- Χρειάζεται να γίνει ανταλλαγή λύσεων και πρακτικών για παρόμοια προβλήματα
- Με απώτερο στόχο την εναρμόνιση της αντιμετώπισης των προβλημάτων και την εφαρμογή της συμφωνημένης πολιτικής από όλα τα ΚΜ

Η ανάγκη για εναρμονισμένη εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στην ΕΕ

Τι μπορεί επομένως να γίνει;

- Χρειάζεται μια στρατηγική και περιεκτική προσέγγιση που θα διευκολύνει την αποκάλυψη των προβλημάτων ανάλογα με τη χώρα
- Χρειάζεται να γίνει ανταλλαγή απόψεων για τα ίδια προβλήματα ανάμεσα στις χώρες
- Χρειάζεται να γίνει ανταλλαγή λύσεων και πρακτικών για παρόμοια προβλήματα
- Με απώτερο στόχο την εναρμόνιση της αντιμετώπισης των προβλημάτων και την εφαρμογή της συμφωνημένης πολιτικής από όλα τα ΚΜ

Η ανάγκη για εναρμονισμένη εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στην ΕΕ

Σύμφωνα με μετέπειτα ανακοίνωση του 2019 (COM(2019)/149 final) σημειώνεται

- Η επισκόπηση της Εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής (Environmental Implementation Review, EIR) κάθε 2 χρόνια, με στοιχεία από κάθε ΚΜ στοχεύει στην βελτίωση της εφαρμογής της πολιτικής ταυτοποιώντας τα συστημικά προβλήματα
- Η EIR ανακαλύπτει τις προκλήσεις για κάθε ΚΜ και κοινοποιεί τις καλές πρακτικές τους
- Η EIR θέτει τους πανευρωπαϊκούς τομείς προτεραιότητας της καλής εφαρμογής
- Η EIR θέτει κοινά στάνταρ για διαφάνεια, συμμετοχή του κοινού και πρόσβαση στη δικαιοσύνη, για όλα τα περιβαλλοντικά θέματα

Η ανάγκη για εναρμονισμένη εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής στην ΕΕ

Brussels, 4.4.2019
COM(2019) 149 final

**COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

**Environmental Implementation Review 2019:
A Europe that protects its citizens and enhances their quality of life**

Οι τομείς προτεραιότητας της EIR

Ανάμεσα στους τομείς προτεραιότητας πρέπει να βελτιωθούν σύμφωνα με τα τελευταία EIR είναι και οι παρακάτω

- (ποσοστό) μετατροπή(ς) της ΕΕ σε μια κυκλική, πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών εκπομπών C και αποδοτικής χρήσης των πόρων
- (βαθμός) προστασία(ς), διατήρηση(ς) και ενίσχυση(ς) του φυσικού κεφαλαίου
- (μείωση των) βιομηχανικών εκπομπών
- (βελτίωση της) ποιότητας και της διαχείρισης των υδάτων
- (ασφαλέστερα) χημικά προϊόντα
- (προώθηση) της πράσινης φορολογίας, των πράσινων δημόσιων συμβάσεων και της περιβαλλοντικής χρηματοδότησης

European Green Deal- η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Τα παραπάνω μπορούμε να τα επιτύχουμε μέσω μια νέας στρατηγικής που διατρέχει μια σειρά από παραγωγικούς τομείς και ονομάζεται ΕΠΣ

Η ΕΠΣ (European Green Deal) θα προσπαθήσει να μετατρέψει τις επείγουσες περιβαλλοντικές προκλήσεις της ΕΕ σε ευκαιρία για ανάπτυξη

Είναι «μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία το 2050 έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και όπου η οικονομική ανάπτυξη έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων». (βλ και COM(2019) 640 final)

European Green Deal- η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Η ΕΠΣ αποτελείται από μια σειρά από πολιτικές, δέσμες ενεργειών και επιμέρους ενέργειες που θέλουν

- να εξασφαλίσουν οφέλη σε πολίτες και επιχειρήσεις που θα προκύψουν από τη βιώσιμη μετάβαση σε περιβαλλοντικά αποδεκτές λύσεις. Αυτές ΔΕΝ θα επιβαρύνουν το περιβάλλον και ΔΕΝ θα συντείνουν στην κλιματική αλλαγή
 - να διατηρήσουν το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης
 - να μεθοδεύσουν δίκαιη και κοινωνικά εξισορροπημένη ανάπτυξη για όλους
- Είναι σαφές πως η ΕΠΣ είναι ένας άλλος τρόπος έκφρασης και εφαρμογής της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης όπως την γνωρίζουμε μέσα από τους SDGs που όμως διαφοροποιείται ανάλογα με τον παραγωγικό τομέα στον οποίο αναφέρεται

European Green Deal- η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Τα οφέλη της ΕΠΣ είναι πως

- Η ΕΕ θα είναι κλιματικά ουδέτερη μέχρι το 2050
- Θα προστατευτεί η ζωή των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών στην ΕΕ μέσω της μείωσης της ρύπανσης
- Οι επιχειρήσεις της ΕΕ θα είναι παγκόσμιοι ηγέτες στα καθαρά προϊόντα και τις καθαρές τεχνολογίες
- Η μετάβαση σε αυτή την κατάσταση θα γίνει δίκαια και χωρίς αποκλεισμούς

European Green Deal- η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω επειδή η ΕΠΣ αφορά σε πολλούς παραγωγικούς τομείς υπάρχει **εξειδίκευση** κατά την εφαρμογή της ανάλογα με τον τομέα

Τα εργαλεία της όμως είναι γενικά παρόμοια και περιλαμβάνουν

- επενδύσεις σε φιλοπεριβαλλοντικές τεχνολογίες
- στήριξη της καινοτομίας στον βιομηχανικό τομέα
- ανάπτυξη καθαρότερων, οικονομικότερων και πιο υγιεινών μορφών ιδιωτικής και δημόσιας μεταφοράς
- απαλλαγή του ενεργειακού τομέα από τις ανθρακούχες εκπομπές
- διασφάλιση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων
- συνεργασία με διεθνείς εταίρους για τη βελτίωση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προτύπων

European Green Deal- η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Για να μπορέσουμε να μελετήσουμε και να παρουσιάσουμε την στρατηγική της ΕΠΣ συμβατικά μπορούμε να την χωρίσουμε στους εξής τομείς αιχμής

Διασφάλιση της βιοποικιλότητας

Βιώσιμη και ασφαλής βιομηχανία τροφίμων

Βιώσιμη γεωργία

Καθαρή ενέργεια

Βιώσιμη βιομηχανία

Βιώσιμος κατασκευαστικός τομέας

Βιώσιμη κινητικότητα

Εξάλειψη της ρύπανσης

Δράση για το κλίμα

Στοιχεία από https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία (και Κτηνοτροφία)

Η ΕΠΣ αφιερώνει ένα μεγάλο κεφάλαιο των πρωτοβουλιών της στον πρωτογενή τομέα

- ❖ Συγκεντρωτικά, το σχέδιο ονομάζεται «από το αγρόκτημα στο πιάτο»
- ❖ Όμως σε αυτή την πρωτοβουλία η εστίαση δεν είναι μόνο στην παραγωγή αλλά και στην αλυσίδα κατανάλωσης
- ❖ Όσον αφορά στην παραγωγή αξίζει να επισημάνουμε τα εξής
 - μείωση κατά το ήμισυ της χρήσης φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων
 - αύξηση των εκτάσεων που διατίθενται για βιολογική γεωργία
 - βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία (και Κτηνοτροφία)

Κύριος στόχος του είναι να τονωθεί η βιολογική παραγωγή, ώστε να καταλαμβάνει το 25% των γεωργικών εκτάσεων στην ΕΕ έως το 2030. Τα κράτη μέλη της ΕΕ ενθαρρύνονται να αναπτύξουν εθνικά σχέδια για τη βιολογική γεωργία.

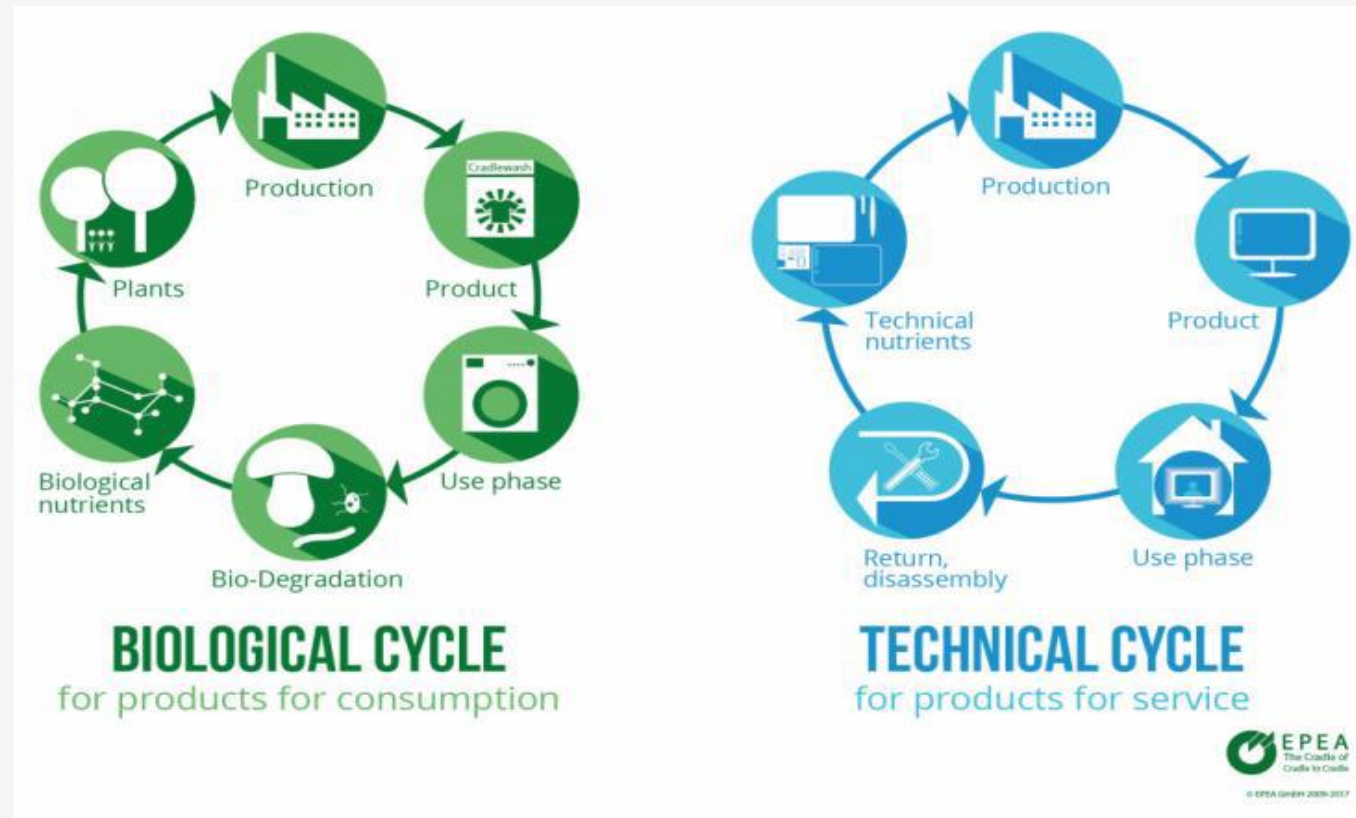
Τον Ιούλιο του 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε **συμπεράσματα** σχετικά με το σχέδιο δράσης. Τα κύρια σημεία που συμφωνήθηκαν είναι τα εξής:

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία (και Κτηνοτροφία)

- η βιολογική γεωργία είναι σημαντική για τη βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής γεωργίας
- η ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής συμβάλλει στη διασφάλιση των εισοδημάτων και στη δημιουργία θέσεων εργασίας
- η ισορροπημένη ζήτηση και προσφορά βιολογικών προϊόντων εξασφαλίζει την κερδοφορία του τομέα
- πρέπει να συνεκτιμώνται οι ιδιαιτερότητες και οι διαφορετικές καταστάσεις των κρατών μελών κατά τον καθορισμό των στόχων και των παρεμβάσεων
- η συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία

Εγκατάλειψη του «γραμμικού συστήματος» φτιάχνω---χρησιμοποιώ---πετάω προς ένα κυκλικό σύστημα

<https://www.epea.com/cradle-to-cradle/>

** Ακόμα και στον πρωτογενή τομέα;*

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία

Εγκατάλειψη του «γραμμικού συστήματος» φτιάχνω---χρησιμοποιώ---πετάω
προς ένα κυκλικό σύστημα

<https://pxhere.com/en/photo/240802>

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία

Εγκατάλειψη του «γραμμικού συστήματος» φτιάχνω---χρησιμοποιώ---πετάω
προς ένα κυκλικό σύστημα

<https://www.piqsels.com/en/public-domain-photo-fcajj>

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία

Εγκατάλειψη του «γραμμικού συστήματος» φτιάχνω---χρησιμοποιώ---πετάω
προς ένα κυκλικό σύστημα

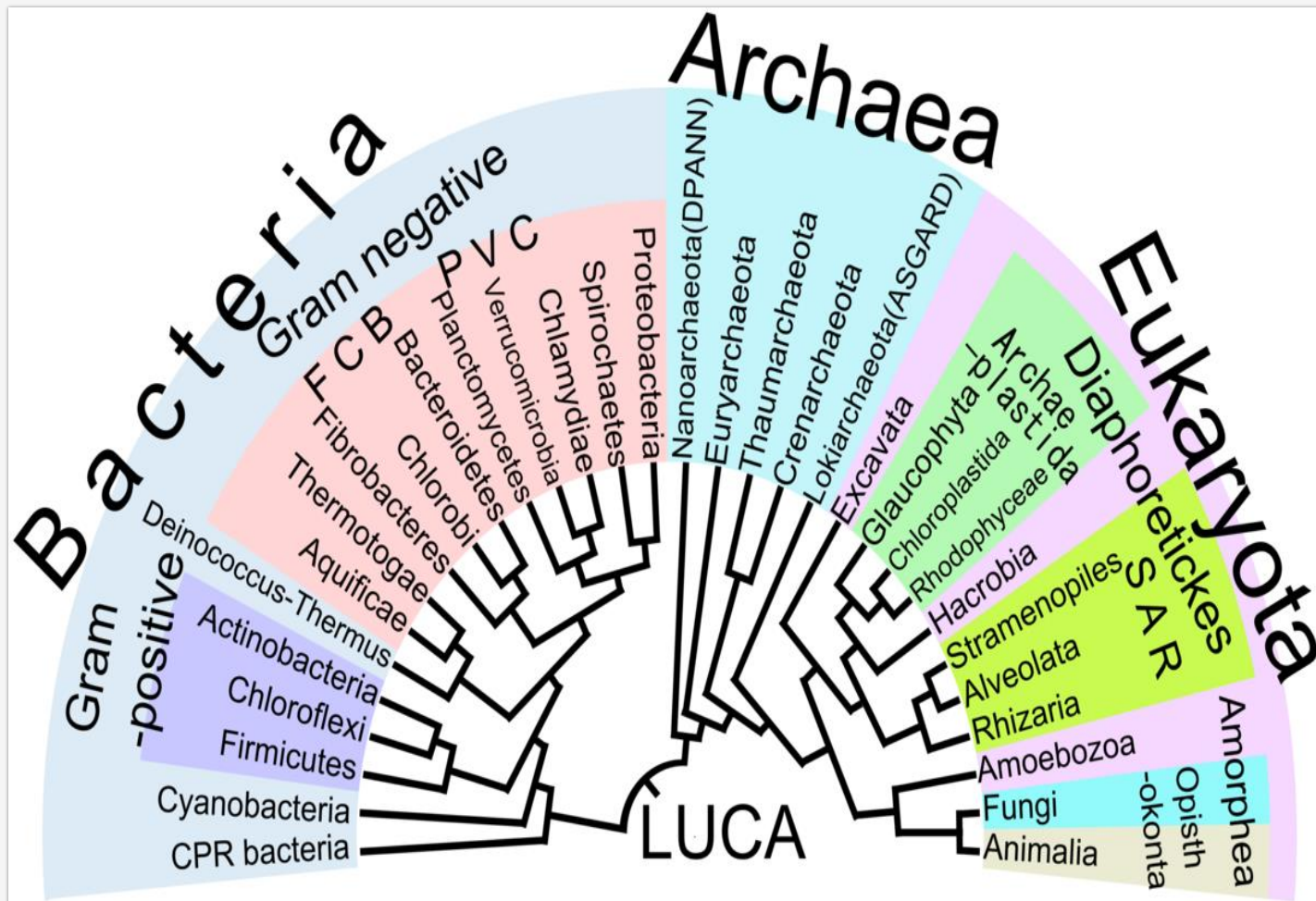

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και Βιώσιμη Γεωργία

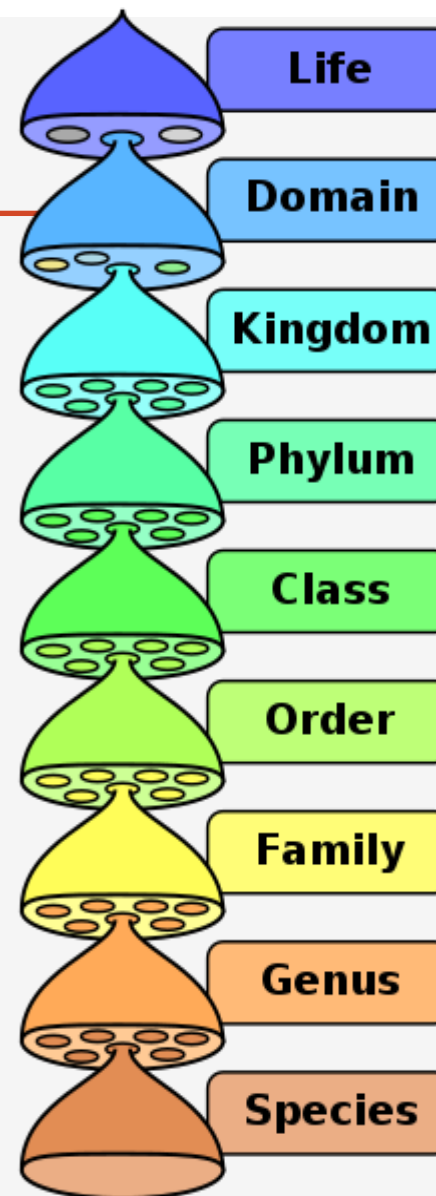
Εγκατάλειψη του «γραμμικού συστήματος» φτιάχνω---χρησιμοποιώ---πετάω
προς ένα κυκλικό σύστημα

Βιοδιασπάσιμα απόβλητα και βιοστερεά

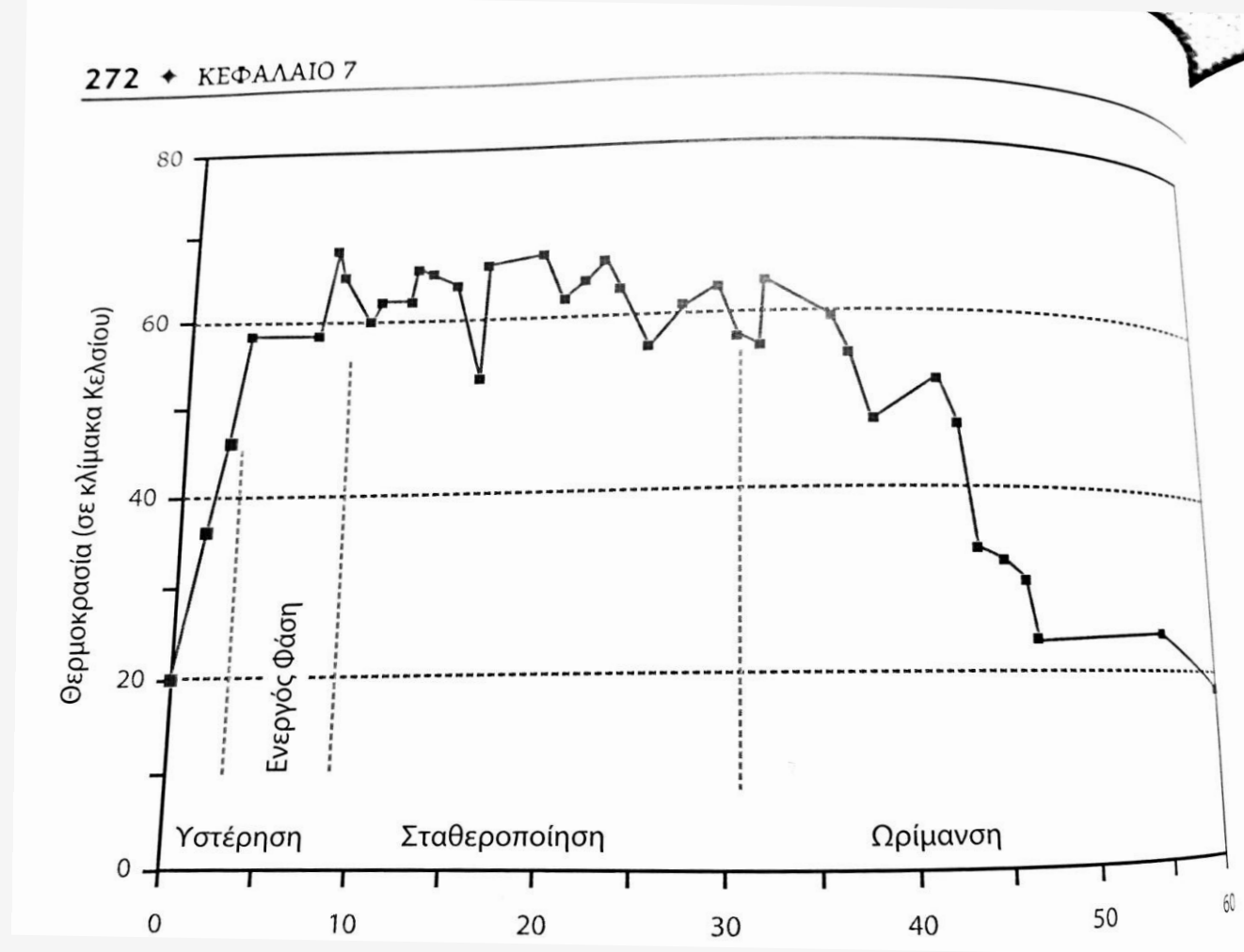

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Phylogenetic_Tree_of_Life.png

[https://en.wikipedia.org/wiki/Family_\(biology\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Family_(biology))

Βιοδιασπάσιμα απόβλητα και βιοστερεά

data from Kungolos and Emmanouil, 2020

Η Οδηγία 86/278/ΕΟΚ για την χρήση της ιλύος στη γεωργία

Σύμφωνα με αυτή, ως ιλύς αστικών λυμάτων (sewage sludge) νοείται «η ιλύς που προέρχεται από σταθμούς καθαρισμού που επεξεργάζονται οικιακά ή αστικά λύματα και από άλλους σταθμούς καθαρισμού που επεξεργάζονται λύματα, των οποίων η σύνθεση είναι παρόμοια με τη σύνθεση των οικιακών και αστικών λυμάτων». Επίσης, βάσει της ίδιας Οδηγίας, η ιλύς που προέρχεται από σηπτικούς βόθρους και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις για την επεξεργασία των λυμάτων θεωρείται ότι καλύπτεται επίσης από αυτήν.

Πρόκειται για **ένα ιδιαιτέρως οχληρό απόβλητο**

Η Οδηγία η οποία έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 80568/4225/91 είναι υπό αναθεώρηση-**παραπάνω σύγχρονες απαιτήσεις αναφέρονται στην ανανεωμένη ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630/2023**

Η Οδηγία 86/278/ΕΟΚ για την χρήση της ιλύος στη γεωργία

Μέταλλα	Οριακές τιμές επιτρεπόμενης συγκέντρωσης (mg/kg ξηράς ουσίας)
Cd	5
Cr (ολικό)	250
Cu	800
Hg	5
Ni	100
Pb	500
Zn	2000
As	40
Na (δεν ισχύει για επεξεργασμένη ιλύς η οποία αξιοποιείται για εδαφική αποκατάσταση)	2000

Οργανική ένωση	Μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση
PCB	0,8 mg/kg ξηράς ουσίας
Άθροισμα Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων PAH	6 mg/kg ξηράς ουσίας
Βενζο(a)πυρένιο (B(a)P)	1 mg/kg ξηράς ουσίας
Αλογονούχες Οργανικές Ενώσεις (AOX)	400 mg/kg ξηράς ουσίας

Salmonella spp	Απουσία σε 25g
Escherichia coli	<5000 CFU σε 1g νωπής ουσίας

ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630/2023

BIO SOIL

[Home](#)[Πρόοδος του έργου](#)[Συνεργαζόμενοι Φορείς](#)[Δημοσιεύσεις](#)[Χρήσιμα Κείμενα](#)

Ανάπτυξη και αξιοποίηση μεθόδων εδαφοβελτίωσης με τη χρήση βιοστερεών από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων και τεχνικών βιοενίσχυσης στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας και της επιστήμης των πολιτών

μηχανικής συμπεριφοράς τους. Περιλαμβάνονται:

-Ενσωμάτωση ΒΣ για την ενίσχυση της αύξησης φυτών ντομάτας και την αντιμετώπιση της σήψης λαιμού και ριζών και της αδρομύκωσης σε ελεγχόμενες συνθήκες: Εδώ θα γίνει παρασκευή μιγμάτων εδάφους και των καταλληλότερων ΒΣ, στα οποία θα μεταφυτευτούν νεαρά φυτά τομάτας, προσομοιάζοντας τις συνήθειες καλλιεργητικές τεχνικές παραγωγής φυτών μιας επιχειρηματικής καλλιέργειας. Τα φυτά θα μολυνθούν τεχνητά με μύκητες (FORL, Vd), ενώ αμόλυντα φυτά θα χρησιμοποιηθούν ως μάρτυρες, με επιπλέον μάρτυρες σε μη εμπλουτισμένα με ΒΣ εδάφη. Θα εκτιμηθούν η ένταση της σήψης ρίζας και λαιμού και της αδρομύκωσης και η αύξηση- ανάπτυξη των φυτών. Οι διαφορές μεταξύ των επεμβάσεων θα συγκριθούν μέσω στατιστικών αναλύσεων.

-Πειραματική διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της βιο-ενίσχυσης εδαφών: Η εν λόγω δράση στοχεύει στη διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της βιο-ενίσχυσης όσον αφορά στη βελτίωση της μηχανικής συμπεριφοράς εδαφών σε μικρή και μεγάλη κλίμακα. Συγκεκριμένα, για τη μικρή κλίμακα, θα πραγματοποιηθούν εργαστηριακές δοκιμές αντοχής σε εδαφικά δοκίμια διαμορφωμένα σε χαλαρή και πυκνή κατάσταση και βιο-ενισχυμένα σε δύο ποσοστά βιο-τσιμεντοποίησης, με σκοπό την ποσοτική εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της μεθόδου. Αντίστοιχα, για τη μεγάλη κλίμακα, θα διαμορφωθούν φυσικά ομοιώματα στρώσεων των επιλεχθέντων εδαφικών υλικών.

Οι εν λόγω εδαφικές στρώσεις, σε χαλαρή και πυκνή κατάσταση, θα βρίσκονται μέσα σε ειδικά διαμορφωμένες διατάξεις μεγάλων διαστάσεων, για την οπτική παρατήρηση της εξέλιξης των διαδικασιών της βιο-ενίσχυσης. Η εφαρμογή της βιο- ενίσχυσης σε μεγάλη κλίμακα, σε δύο διαφορετικές εδαφικές πυκνότητες και δύο ποσοστά βιο-τσιμεντοποίησης, θα προσομοιάζει μία ελεγχόμενη δοκιμή πεδίου με σκοπό τη διερεύνηση της εφαρμοσιμότητας και αποτελεσματικότητας της μεθόδου στην πράξη.

Τελευταία Ενημέρωση: 20/9/2023

[Ομάδα υλοποίησης](#)

[Εκδηλώσεις](#)

[Χρήσιμοι σύνδεσμοι](#)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ευχαριστω για την προσοχή σας!